

Wijk West

Wijkpaspoort

Subwijken

Lombok/Leidseweg
Nieuw Engeland/Schepenbuurt
Oog in Al/Welgelegen

Aantal bewoners

26.618

Samenstelling

In Lombok en Nieuw Engeland jonge bewoners, starters en studenten, Oog in Al gezinnen met kinderen en 55-plussers. Aantal autochtonen 69 procent.

Cijfer bewoners voor hun wijk

7,2 (gemiddeld Utrecht 6,8).

Buurt is leuk vanwege

Voorzieningen, dichtbij centrum, schoon en rustig en bevolkingssamenstelling.

Pluspunt

Afname van autokraken in de hele wijk van 31 naar 26 per 1.000 inwoners, maar met name in Lombok/Leidseweg (van 68 naar 44 per 1.000 inwoners).

Aantal autokraken is nog wel hoger dan het stedelijk gemiddelde van 25 per 1.000 inwoners.

Grootste Knelpunt

Verkeer, vervuiling van openbare ruimte, criminaliteit en overlast.

Minpunt

Toename van (drugs)overlast.

Mensen actief in de wijk

31,5% (gemiddeld Utrecht 31,4%).

Omgekeerde integratie in Lombok

Samen eten, samen praten, samen leven

Tweehonderd buurtbewoners schoven tijdens de ramadan elke avond bij elkaar aan tafel. De Ulumoskee nam het initiatief tot dit ramadanfestival, waarbij ook Nederlandse buurtbewoners te gast waren. Het doel: "In Lombok leven we naast elkaar, in de winkels zien we elkaar en hier praten we met elkaar."

Het is even voor half acht en de tent tegenover de Ulumoskee in Lombok stroomt snel vol. Nog even en de zon is onder en dan verbreken de moslims het vasten voor die dag. Een maand lang biedt de tent elke dag plaats aan tweehonderd eters, waaronder dagelijks ook zo'n twintig à dertig Nederlandse buurtbewoners. De Ulumoskee nam het initiatief tot dit ramadanfestival, waarbij moslims en niet-moslims elkaar ontmoeten.

Omgekeerd

Eén van de vrijwilligers is Kagan Köktas (21). De student van Turkse afkomst heeft heimwee naar de ramadan in Turkije. "Daar heb je een tent die tien keer groter is, waar iedereen gezamenlijk eet. Hier hebben we bedacht niet-moslims uit te nodigen en samen het vasten te verbreken. Een soort omgekeerde integratie eigenlijk", lacht hij. Het loopt storm met de aanmeldingen van Nederlandse burens, vertelt Restlan Aykaç, secretaris van de Ulumoskee. Het zijn er zelfs zoveel dat er niet genoeg plaats is. "Het geeft blijdschap dat er zoveel Nederlandse gasten geïnteresseerd zijn", zegt de moskeesecretaris. Vandaag zitten er 36 verspreid tussen de (vooral) Turkse moskeegemeenschap. Soep en brood worden alvast rondgedeeld en een imam draagt

koranverzen voor. Dan is de zon onder en "eet smakelijk" klinkt. Als eerste hapt iedereen een dadel weg. "Zo deed de profeet Mohammed dat ook in de woestijn. Er zit veel suiker in, dat is wel prettig na een dag vasten", lacht de secretaris.

Ongedwongen

Vlakbij hem prikt pabo- en geschiedenisstudente Marleen van Beek gehaktsaus en pasta van haar bord. "Je hoort heel veel over moslims, maar je ontmoet er weinig. Daarom vind ik het een leuk idee om samen te eten." Ze vindt het belangrijk dat mensen elkaar ontmoeten. "Het is leuk om de moslimgemeenschap bij elkaar te zien." Juist het ongedwongen contact bevalt haar. De moskee mikt bewust niet al te hoog met dit festival. "Gewoon gezellig samen eten. Eten is een goede manier om mensen met elkaar in contact te brengen. Zo kun je vragen en misverstanden uit de wereld helpen", zegt de moskeesecretaris. Een Nederlandse man verderop aan tafel vault aan: "In Lombok leven we naast elkaar, in de winkels zien we elkaar en hier praten we met elkaar." Ondertussen vertelt zijn partner haar Turkse tafelenoten dat de katholieken ook vasten kennen, maar dat bijna niemand dat meer

doet. Zijn jullie zelf ook gelovig, wil een meisje met een hoofdhoek weten. Het stel vertelt dat ze er wel mee opgegroeid zijn, maar niet meer praktiserend zijn. En jullie ouders dan? "Ook niet, maar onze opa en oma wel", zegt ze.

Vooroordelen

Aykaç hoopt met het festival vooroordelen uit de weg te kunnen ruimen. "We willen het beeld dat moslims enge mensen zijn graag verzachten. Iedereen kan tijdens het ramadanfestival een kijkje nemen. Maak het een keer mee, het is een speciale periode voor moslims. We hopen dat de wijk opener en veiliger wordt en dat mensen zonder schroom binnen durven komen." Sommigen stellen alle moslims gelijk met extremisten. "Maar in Lombok zijn de verhoudingen goed, mensen vertrouwen elkaar", vertelt hij. Zo zijn er ook goede banden met de katholieke St. Antoniuskerk. Voor mensen die het niet breed hebben en tussen wal en schip dreigen te vallen, proberen moskee en kerk samen wat te doen. "Die zorg delen we. We helpen mensen die in nood zijn op allerlei manieren. Ook bij het aanvragen van een uitkering bijvoorbeeld."

Thuis komen

Ook de kerk is betrokken bij het festival. "Ik zeg wel eens dat ik in

Lombok het vasten heb geleerd", lacht pastor Gerrit Jan Westerveld. Een stuk of vijf mensen uit zijn parochie vasten een dag per week mee, vertelt hij. Westerveld had het gevoel thuis te komen toen hij de tent instapte. "Het heeft iets van kerstmis. Het is gezellig, je komt mensen tegen die je van de straat kent." De contacten tussen parochie en moskee dateren uit de jaren '80. De moskee maakt voor bijeenkomsten soms gebruik van de kerk. Tijdens Pasen en Kerstmis zijn er moslims te gast in de kerk. "Het is mooi als je het lief en leed van de mensen in de buurt samen kunt delen", vindt Westerveld.

Er loopt wel eens iets mis, een afspraak tussen besturen bijvoorbeeld. "Dan is het belangrijk dat je elkaar kent, anders kan zoiets wrevel oproepen." De eerste avond van de ramadan had de kerk een prominente plaats. Een parochielid vertelde over vasten in de katholieke kerk. "En er werd begonnen met een christelijk gebed, heel bijzonder", vindt Westerveld. "Het is belangrijk iets van de ramadan mee te maken. Het brengt de mensen in de buurt bij elkaar. Simpelweg door het feit dat je elkaar tegenkomt, je interesse toont en met elkaar meeleeft."

Vooroordelen over niet-moslims

Student Kagan Köktas vertelt dat hij soms vooroordelen over niet-moslims heeft. Hij dacht bijvoorbeeld niet erg positief over hockeyers, tot ze in de tent te gast waren. "Een student geneeskunde vertelde bijvoorbeeld dat ze met haar Kameroense vriend naar Afrika zou vertrekken om daar een opleiding te volgen. Ik had nooit gedacht dat zo'n meisje naar Afrika zou gaan." Soms krijgt hij kritische vragen over de islam. De hockeyers vroegen waarom er meer vrouwen aan de rechterkant van de tent zaten. "Daar is geen speciale reden voor. Sommige vrouwen zitten liever met vrouwen bij elkaar, dat wordt ze niet door ons verplicht en niet door de islam." Ook hadden ze het over vrijheid van meningsuiting. "Ik ben daar strikt in. Je mag een ander niet beledigen vanwege zijn geloof. Terwijl een meisje vond dat je alles moet kunnen zeggen. We zijn het niet eens geworden, maar het was leuk om haar argumenten te horen. Het bleek dus leuk om bij een kopje thee de dialoog met hockeyers aan te gaan", lacht Köktas. Het is beter met elkaar te praten dan alleen maar over elkaar te praten, bevestigt de student. En dat gesprek is nou net het mooie van de tent en het ramadanfestival vindt hij. "Ik hoef het niet met je eens te zijn, maar dan begrijp ik wel waarom je ergens op een bepaalde manier over denkt."

Slinger voor Lombok

Mooier en veiliger

Een bijeenkomst over meer veiligheid in Lombok bracht buurtbewoners Nuriye Güzel en Marij Nielen bij elkaar. Samen werken ze nu met de buurtbewoners aan de Slinger voor Lombok, een plan om de omgeving mooier en veiliger te maken.

De een had een plan voor een speelplek voor kinderen, de ander had ideeën over kunst in de wijk. Beiden wilden ze de veiligheid vergroten door de buurt te verfraaien. De speelplek was het plan van Nuriye Güzel, die een opleiding tot onderwijsassistent volgt. "We hadden last van zwervers en er werden mensen gezocht die actief bezig wilden zijn in de buurt. Ik wil dat kinderen veilig kunnen spelen en leven in de buurt", verklaart ze haar plan.

Verbindingen

Beeldend kunstenaar Nielen had ideeën over kunst in de wijk. "Ik ben altijd bezig met verbindingen leggen tussen mensen, daar komt mijn motivatie vandaan. Ik ga graag om met verschillende mensen." In november vorig jaar besloten ze samen te gaan werken aan de Slinger voor Lombok. "Er zit geen einddatum aan, we proberen de buurt beetje bij beetje op te knappen", zegt Güzel.

Buurtonderzoek

Als eerste deden de dames een buurtonderzoek. Met een leeg boek gingen ze langs de deuren om buurtbewoners te vragen hoe hun buurt mooier kon worden. Het leverde een dik boek vol ideeën op. Sommige mensen wilden alles bij het oude laten en reageerden fel. Nielen laat een brief zien: "Moeten ze weer wat, als het doorgaat koop ik een geweer." Inmiddels staan de meeste omwonenden positiever tegenover de plannen. Het boek met ideeën gaat naar het ingenieursbureau van de gemeente. Zij bekijken wat uitvoerbaar is.

Muurschildering

Graffiti bleek voor veel mensen een ergernis. Met een mooie muurschildering op een grote blinde muur is dat door buurtbewoners alvast aangepakt. "Het is tijdelijk, de bedoeling is dat er volgend jaar een echt mooie muurschildering op komt", vertelt Nielen. Op lange termijn is het plan een kunstwerk van en voor alle Lombokkers ontwikkelen. Het kunstwerk zou bij het Westplein, op de kop van Lombok, moeten komen. "De bedoeling is dat de gemeenschap een groot deel van het kunstwerk betaalt. Ik wil graag zien wat iemand over heeft voor een symbool voor Lombok", vertelt Nielen.

Alle Lombokkers

Ze ziet een kunstwerk voor zich met een vast en een bewegend deel. Het moet een beeld voor alle Lombokkers worden: voor oud en jong, hoog en laag opgeleid, rijk en arm, gelovig en niet-gelovig en verschillende culturele achtergronden. "Als je een mooi plein hebt en iets leuks om mee te spelen, draagt dat bij aan de veiligheid. En het zorgt dat mensen elkaar ontmoeten en elkaar leren kennen", verwacht Nielen.

Meer weten? www.lombox.nl/slingervoorlombok.

Samen boodschappen doen

"Zijn hulp is grandioos"

Jarenlang was Miep Frans (87) dagelijks te vinden in Hoog Catharijne. Tot ze anderhalf jaar geleden viel in de gang. Daarna ging het niet meer. Sindsdien rijdt Arie van Leeuwen gemiddeld één keer per week met haar naar de supermarkt om boodschappen te doen.

"Vroeger ging ik zelf elke dag naar Hoog Catharijne om boodschappen te doen, maar dat gaat helaas niet meer. Ik kan moeilijk lopen, zeker niet met zware tassen. De winkels in de buurt zijn al langer verdwenen, ze houden geen rekening met oude mensen", vindt Miep Frans, die in de Schepenbuurt woont. Anderhalf jaar geleden viel ze thuis in de gang. Sindsdien kan ze de busritjes naar het winkelhart niet meer maken. Arie van Leeuwen (73) uit Oog in Al is vrijwilliger bij de Algemene Hulpdienst en helpt haar uit de brand. Gemiddeld een keer per week brengt hij haar met zijn auto naar de supermarkt en dan doen ze samen inkopen. Het gaat niet alleen om de boodschappen. "Het is fijn om even eruit te zijn en een bloemetje te halen of even naar de drogist te gaan. Zijn hulp is grandioos", roept ze enthousiast. Daarom maakt ze liever de ritjes met Van Leeuwen dan een boodschappenlijstje meegeven. "Het is erg gezellig om samen boodschappen te doen. Ik zit de hele week alleen, dus het is prettig als mensen je op komen halen." Haar chauffeur doet het vrijwilligerswerk met veel plezier. De Algemene Hulpdienst in West bestaat uit een groep van twaalf vrijwilligers. "We bezoeken aan huis om eenzame mensen op de been te houden, laten iemands hondje uit, of rijden iemand naar een afspraak in het ziekenhuis", vertelt hij. Voor Van Leeuwen is het vanzelfsprekend dat hij vrijwilliger is. Hij is groot geworden met hulp bieden. "Als kind woonde mijn oma zes jaar bij ons in. Mijn moeder verzorgde haar." En in het dorp Aarlanderveen (nabij Alphen aan den Rijn) was het heel gewoon een lamp te verwisselen of een brief mee te nemen voor oudere mensen die alleen woonden. "Ik heb de gelegenheid om te helpen en ik vind het leuk om te doen. Bovendien is het een prettig gevoel om zelf van de Algemene Hulpdienst gebruik te kunnen maken, mocht ik zelf een keer hulp nodig hebben."